

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Motion 2004:44 av Birgitta Rydberg m fl (fp) om hållbar tillväxt i Stockholmsregionen

Föredragande landstingsråd: Chris Heister

Ärendet

Motionärerna föreslår åtgärder för att åstadkomma en hållbar tillväxt i Stockholmsregionen.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Stockholms läns landsting har ett medansvar för att Stockholmsregionen är en attraktiv region för boende och näringsliv. Landstinget kan bl a bidra genom att fler beslut fattas av människor själva, att patientens ställning är stark och de egna valen styr sjukvården, att landstinget ger kvalitativt god och jämlik sjukvård till alla länets invånare, att kollektivtrafiken är pålitlig, trygg och prisvärd, samt genom att bedriva en aktiv miljö- och skärgårdspolitik. Genom att arbeta med dessa tillväxtfaktorer kan Stockholms läns landsting bidra till att Stockholms län är en attraktiv region att bo och verka i.

Motionärerna tar upp en rad viktiga frågeställningar som syftar till att förstärka Stockholms läns roll som tillväxtregion. Förslagen handlar om samverkan, planering, forskning och utbildning, bostäder och infrastruktur samt styrning mot hållbar tillväxt och ökad livskvalitet.

Bilagor

1	Motion	
2	Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande	2006-03-01
3	Kultur- och utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande	2006-03-06
4	Regionplane- och trafikkontorets tjänsteutlåtande	2006-02-28

LS 0412-2304

I den borgerliga alliansens plattform för mandatperioden 2007-2010 samt i budget för 2007 får Stockholms läns landsting en ny inriktning i enlighet med de frågeställningar som motionärerna tar upp.

Under mandatperioden tas ett nytt regionalt utvecklingsprogram fram i samråd med näringslivet, medborgarna och kommunerna i länet. Flertalet av de frågor motionen aktualiserar kommer att behandlas inom ramen för processen med en ny regional utvecklingsplan.

Samarbetet i Mälardalen och de internationella kontakterna stärks.

Ett tillväxtpolitiskt råd ska bildas med uppgiften att lämna förslag till vad landstinget kan göra för att öka förutsättningarna för tillväxt i vår region.

Samarbetet om forskningen i Stockholms län utvecklas tillsammans mellan landstinget, Karolinska Institutet, Stockholms universitet och Kungliga Tekniska högskolan. Samverkan mellan staten och landstinget inom utbildningsområdet stärks och nya former för utbildning söks i samarbete med andra aktörer.

Nya jobb står i centrum för den alliansregering som valdes 2006. Med fler i arbete får vi mer att dela på. Det är bara när fler kommer i arbete som vi kan satsa mer på välfärden. Grunden för finansieringen av landstingets verksamhet är medborgarnas inkomster. Därför är det en viktig fråga för Stockholms läns landsting att fokusera på förutsättningar för nya jobb och tillväxt i vår region.

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 11 april 2007.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 24 april 2007.

Vid behandlingen i landstingsstyrelsen yrkades bifall dels till landstingsrådsberedningens förslag, dels till s-ledamöternas förslag, dels till v-ledamotens förslag, dels till mp-ledamotens förslag.

Landstingsstyrelsens beslut fattades utan omröstning.

S-ledamöterna reserverade sig:

”**Socialdemokraterna** föreslår landstingsstyrelsen besluta föreslå landstingsfullmäktige besluta att bifalla motionens sjätte att-sats om att uppvakta regeringen om att Södertörns Högskola ska ombildas till universitet, att i övrigt anse motionen besvarad enligt nedan.

Motionen ställer bland annat krav på att landstinget ska agera för att Södertörns högskola ska ombildas till universitet. Det är ett angeläget förslag. När Södertörns högskola för drygt tio år sedan byggdes upp utgjorde det ett löfte om en ny framtid för kommunerna på Södertörn. Den närmare kontakten med forskning och högre utbildning har sannolikt haft stor betydelse för den starkare tillväxt som utvecklats även i den södra region halvan sedan dess. Redan från början var tanken att högskolan skulle växa och ges universitetsstatuts.

Södertörns högskola är nu redo för detta steg. En granskningsrapport som tagits fram av en oberoende och mycket välmeriterad grupp av företrädare för forskarsamhället understödjer detta. Antalet disputerade lärare, en tillräcklig storlek, en alldeles unik profil och en stark koppling mellan god forskning och grundutbildning finns på plats. Motionens krav handlar om ett konkret och aktivt agerande från landstingets sida genom en uppvaktnings av regeringen. Det förslaget bör bifallas.

Motionen tar i övrigt upp en rad frågeställningar av vikt för Stockholmsregionens utveckling och som i flertalet fall på olika sätt ingår i arbetet med regional utvecklingsplanering. En aktualitetsprövning av den regionala utvecklingsplanen, RUF 2001, har genomförts. Landstingsfullmäktige har

LS 0412-2304

godkänt en av Regionplane- och trafiknämnden framlagd aktualitetsrapport och har gett nämnden i uppdrag att förbereda en ny regional utvecklingsplan.

Flertalet av motionens förslag kommer att behandlas inom ramen för den nu påbörjade planprocessen. Regionplane- och trafiknämnden beslutar om former för och innehåll i denna, med utgångspunkt i RUFS 2001, genomförd aktualitetsprövning, de direktiv i övrigt som landstingsfullmäktige gett till nämnden, samt med hänsyn till de synpunkter som samverkande aktörer framför.

I enlighet med aktualitetsrapporten kommer en utvecklad dialog med kommunerna, över länsgränsen, med statliga myndigheter och andra att eftersträvas i den fortsatta planeringen. En utvecklad samverkan med närliggande län i Stockholm-Mälardalen har lyfts fram av såväl landstingsfullmäktige som Regionplane- och trafiknämnden. De i motionen framförda perspektiven ligger i linje med detta och med inriktningen i det fortsatta arbetet.

Vissa av motionens förslag och frågeställningar bör behandlas i den politiska dialogen om Ansvarskommitténs arbete. Det innebär bland annat att ett antal centrala tankar i motionen i väsentliga delar bör ges ett positivt genomslag i landstingets remissyttrande över kommitténs slutbetänkande.

Ytterligare några av motionens förslag berör beslut som redan tagits i landstinget och där aktiviteter pågår. Det gäller exempelvis Flemingsberg respektive Norra stationsområdet samt av landstingsfullmäktige antagen folkhälsopolicy som svarar upp mot förslag i motionen.”

V-ledamoten reserverade sig:

”**Vänsterpartiet** föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* anse motionen vara besvarad enligt Landstingsstyrelsens förvaltning 2006-03-01.”

Tjänstgörande mp-ersättaren reserverade sig:

”**Landstingsstyrelsen** föreslår landstingsfullmäktige besluta *att* motionen anses besvarad samt *att* anföra följande

Miljöpartiet de Gröna vill föra en politik med helhetstänkande, hållbarhet och långsiktighet.

LS 0412-2304

Därför vill vi inte ha tillväxt till varje pris. Vi vill inte se rovdrift på naturen och naturtillgångarna, helt enkelt därför att det skulle straffa sig i längden. Det är långsiktigt hållbar utveckling och en långsiktigt hållbar ekonomi som vi står för. Ekonomi betyder ju att hushålla med begränsade resurser, och är precis vad vi måste göra, om vi vill att våra barn och barnbarn ska kunna andas frisk luft, dricka rent vatten, odla marken och fiska i Östersjön.

En tillväxt, som bygger på kretsloppstänkande och som tar både miljö-
mässiga och mänskliga hänsyn, är nödvändig. Nya, smarta lösningar behövs för transporter, uppvärmning, energi och byggande. Efterfrågan ökar i världen på både kunskap och produkter inom detta område.

Samtidigt som vi överproducerar i de rika länderna så svälter cirka 800 miljoner människor i många andra delar av världen. Vår tillverkning och konsumtion av varor orsakar också skadliga utsläpp som drabbar både oss och människorna i olika utvecklingsländer. Vi bidrar därigenom till att ytterligare försämra livsbetingelserna för de redan fattiga. Växthuseffekten känner inte några nationsgränser. En global miljökatastrof utan motstycke i modern historia. De sociala och politiska effekterna är en tickande bomb som kan explodera när som helst.

Tillväxten i sig har också en social och medicinsk baksida. Många drabbas av ökad stress och olika psykosomatiska problem. Orsaken är den allt högre produktionstakten. Samtidigt försämras våra yttre livsförutsättningar. Allt fler djurarter utrotas och bristen på vissa råvaror gör att priserna stiger vilket också ökar risken för krig om de allt knappare resurserna. Den pågående atomvapen- spridningen förstärker den totala hotbilden.

Miljöpartiets värdegrund är ett brett solidaritetstänkande. I detta ingår förutom dagens människor också naturen och kommande generationer. Denna ideologi, tillsammans med insikten om allvaret i de långsiktiga hoten mot mänsklighetens fortbestånd, leder till krav på en radikal politik som innehåller kraftfulla styrmedel mot ett hållbart samhälle.

Vi vill bygga ett samhälle där ekonomin utgår från sociala och ekologiska hänsyn. Ett samhälle där resurser fördelas rättvist och där hänsyn tas till människans välfärd och naturens begränsningar. Vi anser därför att tillväxt i konventionell mening varken är möjlig eller eftersträvänsvärd. Vi förespråkar ett ekonomiskt system där vi lever på avkastningen av naturresurserna, i stället för att ständigt tära på dem. Vi måste lära oss att leva på ett sätt som är möjligt för alla att leva, nu och i framtiden. Tron på människans skaparkraft och kreativitet är grundläggande för vår syn på ekonomi. Ett företagande med delaktighet och personligt ansvar gör det möjligt att skapa mer än

LS 0412-2304

endast ett ekonomiskt värde - det är vad vi ser som långsiktigt hållbar utveckling.

Den inriktning som skissas i motionen tar fasta på en traditionell värdetillväxt i ekonomin utan tillräcklig social och ekologisk hänsyn. En del av förslagen skulle kunna inarbetas i en regionplan under förutsättning att utgångspunkterna är att sociala och ekologiska värden uppgraderas för att nå en hållbar utveckling.”

Ärendet och dess beredning

Birgitta Rydberg m fl (fp) har i en motion (bilaga), väckt den 14 december 2004, föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta enligt att-satserna i motionen för att åstadkomma en hållbar tillväxt i Stockholmsregionen.

Yttranden har inhämtats från landstingsdirektören, kultur- och utbildningsnämnden och regionplane- och trafiknämnden.

Landstingsdirektören har i tjänsteutlåtande den 1 mars 2006 (bilaga) föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* anse motionen besvarad.

Kultur- och utbildningsnämnden har den 29 mars 2006, enligt förvaltningens förslag, avgett följande yttrande.

”Kultur- och utbildningsnämnden konstaterar att i vissa delar har landstingsfullmäktige redan fattat beslut i enlighet med motionärernas förslag. Det gäller inom folkhälsoområdet där det numera finns en folkhälsopolicy för Stockholms läns landsting.

I övrigt spänner motionen över ett mycket brett fält med förslag till åtgärder som ligger utanför kultur- och utbildningsnämndens kompetensområde. Nämnden konstaterar dock att kultur inte tagits upp som ett område av betydelse för regionens framtida utveckling. Här anser kultur- och utbildningsnämnden att landstinget generellt bör ägna kultur och föreningsliv, liksom idrottssektorn, större uppmärksamhet i den regionala planeringen.

M-ledamoten *deltog ej* i beslutet.

LS 0412-2304

Fp- och kd-ledamöterna lät anteckna följande särskilda uttalande.

”Folkpartiet instämmer i förvaltningens synpunkter om att KUN bör verka för att kultur och föreningsliv liksom idrottssektorn generellt sett bör ägnas större uppmärksamhet i den regionala planeringen.

Ett rikt kulturliv är en viktig tillväxtfaktor och folkpartiet anser att särskilt vikt bör läggas vid att i framtiden utreda möjligheterna till samverkan mellan olika aktörer i inom kultursektorn. Kultur- och utbildningsnämnden och RTN bör se över möjligheter att samverka för att lyfta fram länets kulturliv för såväl invånare som tillfälliga besökare.”

Kultur- och utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande den 26 mars 2006 bifogas (bilaga).

Regionplane- och trafiknämnden har den 29 mars 2006, enligt kontorets förslag, avgett följande yttrande.

”Motionen tar upp en rad frågeställningar av vikt för Stockholmsregionens utveckling och som i flertalet fall på olika sätt ingår i arbetet med regional utvecklingsplanering. En aktualitetsprövning av den regionala utvecklingsplanen, RUFSS 2001, har nu genomförts. Landstingsfullmäktige godkände en av regionplane- och trafiknämnden framlagd aktualitetsrapport och uppdrog till nämnden att förbereda en ny regional utvecklingsplan.

Flertalet av motionens förslag kommer att behandlas inom ramen för den nu påbörjade planprocessen. Regionplane- och trafiknämnden beslutar om former för och innehåll i denna, med utgångspunkt i RUFSS 2001, genomförd aktualitetsprövning, de direktiv som landstingsfullmäktige i t ex beslut om budget har gett till nämnden, samt med hänsyn till de synpunkter som samverkande aktörer framför.

I enlighet med aktualitetsrapporten kommer en utvecklad dialog med kommunerna, över länsgränsen, med statliga myndigheter och andra att eftersträvas i den fortsatta planeringen. En utvecklad samverkan med närliggande län i Stockholm-Mälardalen har lyfts fram av såväl landstingsfullmäktige som Regionplane- och trafiknämnden. De i motionen framförda perspektiven ligger i linje med detta och med inriktningen i det fortsatta arbetet. Frågorna kommer rimligen även att behandlas i den politiska dialogen om Ansvarskommitténs arbete.

Ett antal av motionens förslag rör genomförande av inriktningar och förslag i gällande regionala utvecklingsplan, t ex att stödja Södertörns högskolas

LS 0412-2304

ansökan om att få bli universitet. Beslut har tagits och aktiviteter pågår vidare vad gäller Flemingsberg respektive Norra stationsområdet. Av landstingsfullmäktige antagen folkhälsopolicy svarar också mot förslag i motionen.

Sammanfattningsvis kan landstingsfullmäktige besvara motionen med att dess inriktningar och förslag bör beaktas av landstingsstyrelsen, Regionplane- och trafiknämnden och andra berörda nämnder och styrelser.”

Fp-ledamöterna reserverade sig till förmån för sitt förslag att bifalla motionen.

Regionplane- och trafikkontorets tjänsteutlåtande den 28 februari 2006 bifogas (bilaga).

Bilagor

Motionen

Stockholmsregionen är hjärtat i Sverige. Är hjärtat i god form får resten av landet del av syrerikt blod i form av bl.a. skatteomfördelningar, idéer, arbeten och tillväxt. Är regionen i dålig kondition drabbar det också omedelbart hela Sverige. De senaste åren har karaktäriserats av syrebrist och brist på gemensam strategi för hur Stockholmsregionen skall återfå kraften för att kunna ha en långsiktig hållbar tillväxt. Det vill folkpartiet råda bot på.

Hållbar tillväxt handlar om god livskvalitet för regionens invånare, där ekonomisk, ekologisk och social utveckling beaktas. Livskvalitet handlar i grunden om trygghet och framtidsutsikter, om rätten till arbete för alla, om våra barns rätt till åtminstone samma livsmiljö som vi själva, om rätten och möjligheten till trygg vård och omsorg och om möjligheterna att utvecklas som individ och i grupp. Det handlar om att bygga ett samhälle som idag och i morgon sätter människan som kulturell varelse i centrum, där också respekten för varandra och kommande generationer är central och där den ekonomiska utvecklingen ses som ett medel för människor att utvecklas och finna trygghet.

En framåtsyftande politik måste skydda människans livsmiljö och förvalta den för framtida generationer. En utvecklingspolitik för 2000-talet måste utgå från människans möjligheter att lösa problem inom olika områden. Den biologiska kunskapens, teknikens, demokratins och marknadsekonomin utvecklingskraft erbjuder fantastiska möjligheter. Men vi får inte blunda för de stora utmaningar som framtiden innebär. Varje människa har ansvar för sina egna handlingar. Det är politikens uppgift att främja en ansvarstagande livsstil.

Stockholm var en gång synonymt med huvudstaden, inte minst när befolkningen i området i huvudsak bodde innanför stadens tullar. Idag har begreppet vidgats samtidigt som området knyts ihop med ett allt större omland. Den funktionella regionen sträcker sig idag närmast från Uppsala eller kanske till och med Gävle i norr till Nyköping eller Linköping i söder och från öarna Svenska Högarna i öster till Västerås eller kanske Örebro i väster. De administrativa gränserna, i form av landsting, länstyrelser och kommuner är dock fortfarande ett minne av en svunnen tid. Likaså många av de statliga lagar och förordningar som delvis reglerar verksamheten.

Stockholms- eller Mälardalsregionen konkurrerar idag inte främst med andra regioner i Sverige. Snarare är vår region pumpen, hjärtat, i kroppen Sverige och konkurrenterna finns i större regioner främst i Europa, men också i

LS 0412-2304

övriga delar av världen. Vi påminns om det när företag och forskare flyttar till låglöneländer eller större marknader eller när multinationella företag väljer att lokalisera sig där skatterna är lägre, forskarna fler eller utbildningen bättre.

För att främja en hållbar tillväxt i regionen krävs insatser på fler nivåer; från staten i form av flexibla regelverk och möjligheter för regionen att ta ett större eget ansvar, från regionen själv genom bättre samordning och mer av gemensam samsyn parat med konkreta insatser och från kommunerna inte minst i form av mer av gemensam planering och ökat samarbete.

Stockholmsregionens starkaste tillväxtsidor i ett internationellt perspektiv är idag mycket förenklat:

- I regionen finns mycket hög kompetens, här finns många välutbildade och vi har en hög internationell ranking vad gäller kunskapsmässig konkurrenskraft.
- Vi är duktiga inom IKT (Informations- och kommunikationsteknik) där Ericsson fortfarande är ett draglok.
- Vi har hög kunskap inom robotteknik, främst genom ABB i Västerås.
- Vi är också duktiga på medicin, biomedicin och bioteknik.
- Vi har spetskunskap inom finansiella tjänster.
- Inom vissa områden har regionen en bra infrastruktur som t.ex. flygplatser och hamnar.
- Vi har åtminstone ett forskningsuniversitet med högsta internationell standard (Karolinska Institutet) och några andra institutioner i världsklass, t.ex. Ångströmlaboratoriet i Uppsala.
- Vi har, åtminstone teoretiskt, tillgång till välutbildade invandrare som skulle kunna vara en stor tillgång på arbetsmarknaden.
- Vi har en hög standard på sjukvården i regionen med flera universitetskliniker.

När det gäller vår region finns det samtidigt ett flertal problem som måste få sin lösning. Ett handlar om samsynen och samarbetet. Idag saknas det en gemensam målsättning för hur regionen skall utvecklas hållbart. Det saknas också en naturlig företrädare för regionen. Ett annat handlar om hur vi stärker och utvecklar regionens styrkor i form av kunskap och kompetens. Ett tredje handlar om marknadsföring av regionen. Ett fjärde om hur vi bättre utnyttjar den kompetens som alla invandrare i regionen har och ett femte hur vi stärker utbildningsnivån i regionen. Dessutom behöver frågor kring segregation, utanförskap, alltför stor ohälsa och ökande fördelningsproblem och hur vi bygger en ekologiskt och miljömässigt hållbar region diskuteras och åtgärdas. För framtiden är det viktigt att staten inte lägger på alltför stora pålagor på regionen.

Enligt vår uppfattning är några förutsättningar för att vår region skall uppnå en hållbar tillväxt att:

- Vi definierar regionen och att vi inom den uppnår åtminstone en grundläggande samsyn om vilka mål regionen skall arbeta emot. Samsynen måste omfattas av de flesta i regionen, alltså inte bara politiker och tjänstemän i offentlig verksamhet utan också företagare, människor engagerade i den så kallade tredje frivilliga sektorn och vanliga medborgare.
- Det finns en naturlig politisk representativ plattform, där frågorna diskuteras och där representanter tar på sig uppgiften att företräda hela regionen.
- Regionen är tillräckligt stor för att utgöra en attraktiv marknad för större regionala och utomregionala företag. Dessutom måste regionen vara funktionell, åtminstone i den meningen att administrativa gränser inte hindrar utvecklingen.
- Infrastrukturen i regionen bejakar invånarnas behov av förflyttning och företagens behov av transporter av såväl varor, tjänster, personer som information. Infrastrukturen måste bli en tillgång och inte ett problem. Dessutom måste nya infrastrukturella satsningar ta sin utgångspunkt i den större regionen och inte enbart i dagens administrativa landsting. Vi behöver också se de tillgångar som finns i hela regionen, t.ex. vad gäller flygplatser och hamnar, som tillgångar för hela regionen.
- Utbildningen i regionen måste vara utomordentlig. Skall vi kunna konkurrera med kunskap och kompetens krävs också att vår utbildning håller världsklass. Vi måste också kunna förse de företag vi vill ha i regionen med rätt utbildad arbetskraft.
- Forskningen i regionen premieras och underlättas. Det kan ske genom ytterligare universitet och genom mer resurser till forskningsinstitutioner. Det kan också ske genom bättre förutsättningar för forskningsintensiva eller forskningsberoende företag och genom mer samarbete mellan olika forskningsinstitutioner och mellan forskare och företag. Samhällets resurser bör koncentreras till områden där vi bedöms kunna bli starka internationellt och på grundforskning.
- Tillräckligt med bostäder byggs. Här kan bostäder i centrumbildningar som idag finns utanför dagens Stockholmsregion vara ett väl så attraktivt alternativ, till alltför hård exploatering av redan täta områden. Samtidigt måste hänsyn tas till möjligheterna att resa kollektivt vid en framtida utbyggnad.
- Ekonomisk tillväxt parad med ekologisk och miljömässig uthållighet premieras. Hela vår samhällsservice och invånarnas trygghet bygger på en stark ekonomi. Därför måste ett av regionens huvudmål vara att underlätta för företag att etablera sig och verka i regionen.

LS 0412-2304

Samtidigt skall vi ställa höga krav på att de verkar med miljömässigt godtagbara metoder.

- Vi underlättar kommunikationerna med större marknader, främst runt Östersjön. Detta är en förutsättning för att företag skall kunna förlägga produktion till vår region. För kunskapsföretag är en annan förutsättning att det finns snabba och regelbundna kommunikationer för personal och besökare, till alla större orter i världen.
- Servicefunktionerna i regionen är av hög kvalitet och täcker de områden företag och forskningsinstitutioner efterfrågar. Det gäller allt från sjukvård över busstrafik till banktjänster och IKT-system.
- Regelverket är konsistent över tiden så att företagen vet vad som gäller för framtiden. Snabba förändringar av företagens förutsättningar är en dålig konkurrensfaktor. Detta innebär också att de politiska församlingarna bör sträva efter samsyn, inte konfrontation. Detta för att garantera långsiktigt hållbara lösningar.
- De politiska församlingarna och de offentliga organen uppnår ekonomiskt långsiktig balans i sin ekonomi.
- Storstadens utsläpp minskar och möjligheterna till naturupplevelser ökar.

Förslag till beslut

Vi föreslår landstingsfullmäktige besluta

om samverkan...

att uppdra till landstingsstyrelsen att kontakta Östergötlands läns landsting, Sörmlands läns landsting, Västmanlands läns landsting, Örebro läns landsting, Uppsala läns landsting samt Gävleborgs läns landsting för att undersöka deras intresse för att bilda ett direktvalt regionparlament i Stockholms/Mälardalsregionen.

att uppdra till landstingsstyrelsen att därefter uppvakta regeringen för att som försöksverksamhet få bilda ett direktvalt regionparlament i Stockholms/Mälardalsregionen tillsammans med de landsting som vill ingå i denna nya region.

att uppdra till landstingsstyrelsen att uppvakta regeringen med förslag om att ett försök inleds där pengarna från Försäkringskassan för sjukskrivningarna överförs till landstinget enligt en schablon, för att få pröva om sjukskrivningarna i regionen kan minskas genom att den som behandlar de sjuka också får del av de kostnadsminskningar en snabbare och bättre behandling och därigenom kortare sjukskrivningstid medför.

om planering....

att ge Regionplane- och trafiknämnden i uppdrag att kontakta planeringsenheterna i ovan nämnda landsting för att undersöka möjligheterna att utforma en gemensam regionplan som underlag för planeringen i en mer funktionell region.

att ge Regionplane- och trafiknämnden i uppdrag att kontakta Uppsala kommun, Nyköpings kommun och Västerås kommun för att försöka undersöka möjligheterna att samordna infrastruktursatsningarna bättre kring och till de flygplatser som finns i dessa kommuner som också idag betjänar Stockholmsregionen.

om utbildning och forskning...

att uppvakta regeringen om att Södertörns Högskola ska ombildas till universitet.

att ge Regionplane- och trafiknämnden i uppdrag att utreda hur Novum Forskingspark i Huddinge kan utvecklas vidare som regionalt centrum för biomedicinsk forskning och företagande.

att ge Regionplane- och trafiknämnden i uppdrag att utreda vilka behov som finns av kompletterande utbildningsbehov i regionen som helhet.

att uppdra till landstingsstyrelsen att intensifiera planeringen för utbyggnaden av Norra Stationsområdet till ett internationellt forskningcentrum inom främst medicin, biomedicin och bioteknik.

att uppdra till landstingsstyrelsen att återkomma med förslag till landstingsfullmäktige med förslag på hur Stockholmsregionen kan marknadsföras bättre internationellt såsom en kunskaps- och forskningsintensiv region.

att uppdra till landstingsstyrelsen att utreda förutsättningarna för hur fler kluster kan utvecklas inom främst biomedicin/bioteknik, IKT och finansiella tjänster.

att uppdra till landstingsstyrelsen att utöka möjligheterna för att bedriva klinisk forskning och testning av forskningsresultat inom den egna sjukvårdsorganisationen.

att uppdra till landstingsstyrelsen att tillse att nya forskningsrön snabbt sprids i den egna verksamheten och att de senaste forskningsresultaten finns tillgängliga för alla inom organisationen.

LS 0412-2304

att ge landstingsstyrelsen i uppdrag att i samråd med privata och offentliga vårdgivare undersöka möjligheterna att öka vårdexporten

om bostäder och infrastruktur ...

att ge Regionplane- och trafiknämnden i uppdrag att inventera närliggande län och dess kommuners planer för framtida bostadsbyggande.

att ge Regionplane- och trafiknämnden i uppdrag att kontakta Stockholms, Norrtäljes, Nynäshamns, Södertälje och Öxelösunds kommuner för att försöka bidra med att samordna den framtida hamnstrukturen kring Östersjön.

att ge Regionplane- och trafiknämnden i uppdrag att i samråd med näraliggande landsting och kommuner utreda stockholmsregionens framtida flygplatsförsörjning.

om styrning mot hållbar tillväxt och ökad livskvalitet ....

att uppdra till landstingsstyrelsen att tillse att individens livskvalitet, integritet och frihet samt hållbar tillväxt prioriteras i landstingets verksamhet och att den hållbara tillväxten skall omfatta såväl ekonomisk som ekologisk och social utveckling.

att uppdra till landstingsstyrelsen att sammanställa ett program för en friskare region, där medborgarnas hälsa sätt i fokus.

att uppdra till landstingsstyrelsen att återkomma med förslag hur hälso- och sjukvården i regionen kan användas för att också befrämja den ekonomiska tillväxten, exempelvis genom att utveckla exporten av sjukvårdstjänster.

att uppdra till landstingsstyrelsen att återkomma till fullmäktige med ett konkret program hur Stockholmsregionen i ökad utsträckning skall kunna ta till vara sina invandrares kompetens i arbete.

att uppdra till landstingsstyrelsen att återkomma med förslag om hur samverkan kan öka med den så kallade tredje frivilliga sektorn.

Stockholm den 14 december 2004

Birgitta Rydberg

Maria Wallhager

Bo Lagerquist

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

Förvaltningens synpunkter

Motionen har förutom till landstingsdirektören även remitterats till bl a regionplane- och trafiknämnden. Förvaltningen har tagit del av regionplane-kontorets yttrande i ärendet till nämnden och ansluter sig till vad som framförs i deras tjänsteutlåtande.

Utöver detta vill förvaltningen anföra följande.

Motionärerna tar upp en rad frågeställningar som berör hälso- och sjukvården inom Stockholms läns landsting ur ett regionalt utvecklingsperspektiv. Stockholmsregionen har haft en stark utveckling och har utvecklat styrkor inom olika områden. Till exempel har Karolinska Institutet och Karolinska universitetssjukhuset genom sina framgångar inom forskningen satt regionen på världskartan. Den konsekventa och långsiktiga satsningen från landstingets sida på forskning och utveckling (FoUU-utskottet, KI/SLL-samverkan) är en viktig del i den utvecklingen, men regionen attraherar också till internationella forskningsuppdrag. I motionens femte att-sats under rubriken ”utbildning och forskning” lyfts detta fram.

Denna framskjutna position är dock inte given, utan en successiv ompositionering har skett genom en sammanslagning av universitetssjukhusen och en profilering av FoUU till nio satsningsområden i linje med ”Det akademiska sjukvårdssystemet”.

Dessa profilområden kommer att sträcka sig från basal forskning till kliniska applikationer, från grundutbildning till fortsatt specialistutbildning. Viktigt är att marknadsföra denna strategiskt mycket viktiga resurs, vilket är i linje med motionens femte att-sats enligt ovan.

Det är viktigt att särskilt framhålla den potential till utveckling som kan finna plats både i en Novum-satsning på Södertörn och i en satsning runt det planerade nya Karolinska universitetssjukhuset i nära relation till Karolinska Institutet och Norra stationsområdet, vilket beskrivs i motionens andra och fjärde att-sats under rubriken ”utbildning och forskning”.

I andra att-satsen under rubriken ”styrning mot hållbar tillväxt—” tas frågan upp om program för en friskare region. Sjukvården inom SLL stöds av det nybildade ”Forum för folkhälsa och verksamhetsutveckling” och av en sakkunnigstruktur som fångar upp den nytillkomna, evidensbaserade vården. Forum driver folkhälsoarbetet efter de nationella folkhälsomålen och den nyligen beslutade folkhälsoplanen. Forum utgör ett verksamt stöd till

LS 0412-2304

vårdgivarna för en allt bättre läkemedelsanvändning och inspirerar vården till ett aktivt kvalitets- och säkerhetsarbete. En kraftfullare sakkunnigstruktur är under utveckling till stöd för regionens struktur- och kunskapsutveckling i samverkan med Karolinska Institutet.

I sjunde och åttonde att-satserna under rubriken ”utbildning och forskning” lyfter motionärerna fram frågan om klinisk forskning. Landstingets vårdgivare har en lång och god tradition av samarbetet med läkemedelsindustrin genom internationellt högt uppskattade studier av nya läkemedel. Detta arbete kommer att vidareutvecklas genom en regional samordning av prövningsarbetet med en tydligare kontaktyta mellan SLL och läkemedelsindustrin. Inom områden där industrin inte fokuserar finns en potential till utveckling, exempelvis vid breddinförande av både läkemedel och nya utrednings- och behandlingsmetoder.

Tredje att-satsen under rubriken ”samverkan” handlar om att uppvakta regeringen med försök att minska sjukskrivningskostnaderna i regionen. Samarbete har inletts mellan landstinget och Landstingsförbundet om åtgärder för att minska sjukfrånvaron. Överenskommelsen innebär att staten för vart och ett av åren 2007 till 2009 utbetalar högst en miljard till landstingen. En förutsättning är att respektive landsting träffar en överenskommelse med försäkringskassan om strukturella åtgärder för att ge sjukskrivningsfrågorna ökad prioritet inom hälso- och sjukvården.

Mot bakgrund till det inledda samarbetet i enlighet med överenskommelsen saknas f n skäl att uppvakta regeringen i frågan.

I tredje att-satsen under rubriken ”styrning mot hållbar—” och nionde att-satsen under rubriken ”utbildning och forskning”, beskriver motionärerna SLL som sjukvårdsexportör. Stockholmsregionen har en beredskap för att ta nya vårduppdrag, inte minst genom en förhållandevis stor privat sektor. Övriga landsting utnyttjar denna möjlighet tid efter annan och Stockholm Care AB förmedlar internationella uppdrag till regionens vårdgivare. Den högkvalitativa vården och den goda renommé varumärket Karolinska universitetssjukhuset utvecklat lockar internationella vårdsökande.

Kultur- och utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen konstaterar att i vissa delar har landstingsfullmäktige redan fattat beslut i enlighet med motionärernas förslag. Det gäller inom folkhälsoområdet där det numera finns en folkhälsopolicy för Stockholms läns landsting.

I övrigt spänner motionen över ett mycket brett fält med förslag till åtgärder som ligger utanför kultur- och utbildningsförvaltningens kompetensområde. Däri inkluderas frågan om bildandet av ett regionparlament.

Förvaltningen konstaterar dock att kultur inte tagits upp som ett område av betydelse för regionens framtida utveckling. Här anser förvaltningen att KUN bör verka för att kultur och föreningsliv liksom idrottssektorn generellt sätt bör ägnas större uppmärksamhet i den regionala planeringen.

Regionplane- och trafikkontorets tjänsteutlåtande

KONTORETS KOMMENTAR

Motionen har ett brett anslag som berör ett stort antal viktiga frågor för Stockholmsregionens utveckling. Flertalet av dem har koppling till den regionala utvecklingsplaneringen. Det handlar om förutsättningar, organisation, samverkansformer, planeringsinnehåll och genomförandeaspekter. Andra förslag beaktas rimligen inom ramen för pågående samverkan och arbete med att genomföra förslag i RUFSS 2001.

Kontoret anser att motionens beskrivning av Stockholmsregionens tillväxtsidor, problem och förutsättningar för tillväxt i stort överensstämmer med RUFSS 2001 och vad som framkommit under aktualitetsprövningen av denna. Den närmare innebörden av olika punkter kan dock naturligtvis diskuteras.

I det nu påbörjade arbetet med en ny regional utvecklingsplan kommer Regionplane- och trafiknämnden inledningsvis att ta ställning till tidplan och processer, inte minst former för samverkan med andra aktörer i och utanför länet. Efter en genomförd dialog är avsikten att nämnden i höst kan ta ställning till processens fortsatta uppläggning och innehåll.

Kontoret föreslår att nämnden i sitt yttrande till landstingsfullmäktige är relativt generell och anför att landstingsstyrelsen, Regionplane- och trafiknämnden och andra berörda nämnder och styrelser bör beakta motionens inriktningar och förslag.

Kontorets mer detaljerade syn på hur och i vilka processer motionens 22 specifika att-satser skulle kunna behandlas är följande.

Förslag om samverkan

Första att-satsen kan hanteras inom ramen för den politiska dialogen om Ansvarskommitténs arbete och kommande förslag.

Andra att-satsen kan hanteras politiskt med dels ett perspektiv på kommande mandatperiod, dels ett mer långsiktigt perspektiv inom ramen för dialogen om Ansvarskommittén.

Tredje att-satsen har kontoret ingen synpunkt på.

Förslag om planering

Första att-satsen ansluter till landstingsfullmäktiges beslut 2005-12-13 att uppdra till Regionplane- och trafiknämnden att förbereda en ny regional utvecklingsplan. Detta arbete måste bedrivas i nära samarbete med de ansvariga organen för regionala utvecklingsprogram (RUP) i övriga län i vår del av landet. Formerna och ambitionsnivån för detta blir en av de viktiga frågorna för samrådiskontakterna i inledningsskedet för den nya RUFSP-processen.

Andra att-satsen hanteras inom ramen för det gemensamma arbete som pågår för infrastrukturplanering i Stockholm-Mälardalen.

Förslag om utbildning och forskning

Första att-satsen stämmer med tidigare beslut i Regionplane- och trafiknämnden om att verka för ombildning av Södertörns Högskola till universitet.

Andra att-satsen hanteras inom ramen för pågående arbete med utveckling av den regionala kärnan Flemingsberg.

Tredje att-satsen kan hanteras i Regionplane- och trafiknämndens arbete med att förbereda en ny regional utvecklingsplan.

Fjärde att-satsen hanteras inom ramen för pågående samarbete mellan Stockholms läns landsting, Stockholms stad och Solna.

Femte att-satsen bör hanteras i samråd mellan flera aktörer i regionen. Regionplane- och trafikkontoret kan medverka i arbetet.

Sjätte att-satsen kan besvaras med hänvisning till uppdrag till Regionplane- och trafiknämnden att förbereda en ny regional utvecklingsplan.

Sjunde att-satsen har kontoret ingen synpunkt på.

Åttonde att-satsen kan besvaras med att landstinget har inrättat ett FoUU-utskott med uppgift att bl a tillse att nya forskningsrön sprids i landstingets verksamheter.

Nionde att-satsen har kontoret inga andra synpunkter på än att framhålla vikten av att även se hälso- och sjukvården ur ett regionalt näringsperspektiv.

Förslag om bostäder och infrastruktur

Första att-satsen kan besvaras med hänvisning till uppdrag till Regionplane- och trafiknämnden att förbereda en ny regional utvecklingsplan, samt pågående samarbete med omgivande län i de s.k. stråksamarbetena i ABC-, ABCU- och ABD-stråken.

Andra att-satsen hanteras av Regionplane- och trafiknämnden inom ramen för pågående hamnutredning tillsammans med länsstyrelsen och arbete med att förbereda en ny regional utvecklingsplan.

Tredje att-satsen kan besvaras med hänvisning till uppdrag till Regionplane- och trafiknämnden att förbereda en ny regional utvecklingsplan.

Förslag om styrning mot hållbar tillväxt och ökad livskvalitet

Första att-satsen kan för Regionplane- och trafiknämndens del hanteras med hänvisning till uppdrag att förbereda en ny regional utvecklingsplan.

Andra att-satsen kan besvaras med hänvisning till av landstingsfullmäktige antagen folkhälsopolicy.

Tredje att-satsen har kontoret inga andra synpunkter på än att framhålla vikten av att även se hälso- och sjukvården ur ett regionalt näringsperspektiv.

Fjärde att-satsen kan besvaras med hänvisning till uppdrag till Regionplane- och trafiknämnden att förbereda en ny regional utvecklingsplan samt pågående samarbete i regionen för att åstadkomma en gemensam plattform för arbete med integrationsfrågor.

Femte att-satsen har kontoret ingen synpunkt på.